

Finanšu ministrija

ES fondu naudas aprīte

16.04.2025.

Finanšu ministrija

Saturs

1. ES fondu aprīte Latvijā (Kohēzijas politikas ietvars)
2. Eiropas Komisijai pieprasāmo minimālo izdevumu jeb
N+3 mērķi

Finanšu ministrija

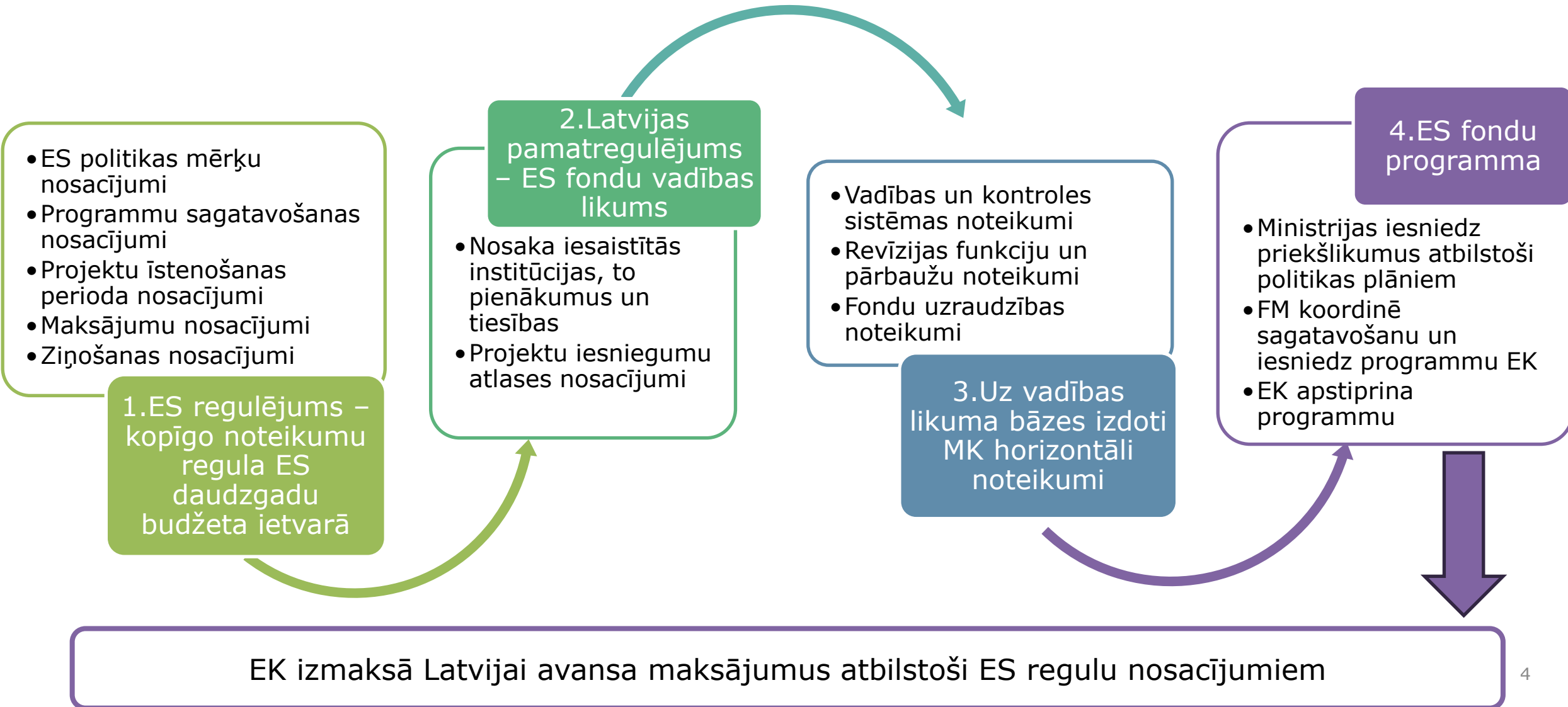
Saturs

1. ES fondu aprīte Latvijā (Kohēzijas politikas ietvars)
2. Eiropas Komisijai pieprasāmo minimālo izdevumu jeb
N+3 mērķi

ES fondu aprīte Latvijā

1. Normatīvā regulējuma fāze

ES fondu aprīte Latvijā

2. Projektu atlasu fāze

- Nosaka pieejamo finansējumu un finansēšanas avotus
- Prasības projekta iesniedzējam
- Atbalstāmo darbību/izmaksu un avansa maksājumu nosacījumi
- Projekta īstenošanas termiņu nosacījumi

5. MK noteikumi par specifiskajiem atbalsta mērķiem

6. Projektu atlasē kritēriji un piemērošanas metodika

- Izstrādā nozares ministrija (atbildīgā iestāde)
- Apstiprina Uzraudzības komiteja (sastāvā publiskas iestādes, soc. partneri, NVO)

- Noteikts projektu pieteikumu iesniegšanas termiņš
- Noteikts pieejamais finansējums
- Apstiprina ES fondu atbalstu atbilstoši kritērijiem

7. CFLA izsludina projektu iesniegumu atlasu

ES fondu aprīte Latvijā

3. Projektu ieviešanas fāze

- Projekta ieviesējs īsteno projektu par saviem līdzekļiem
- Projekta ieviesējs iesniedz avansa pieprasījumus, ja to paredz līgums
- Projekta ieviesējs regulāri iesniedz maksājumu pieprasījumus
- Projekta ieviesējs iesniedz maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafikus
- CFLA pārbauda maksājumu pieprasījumus un veic atmaksas. Atmaksas veic un plāno no valsts budžeta

8. CFLA un projekta ieviesējs noslēdz līgumu par projekta īstenošanu

9. FM, CFLA un Valsts kase sagatavo un iesniedz maksājuma pieteikumu EK

- Maksājumu pieteikumus sagatavo 4 reizes gadā
- EK pieprasāmais finansējums atkarīgs no CFLA apstiprinātajiem starpposma un noslēguma maksājumu pieprasījumiem

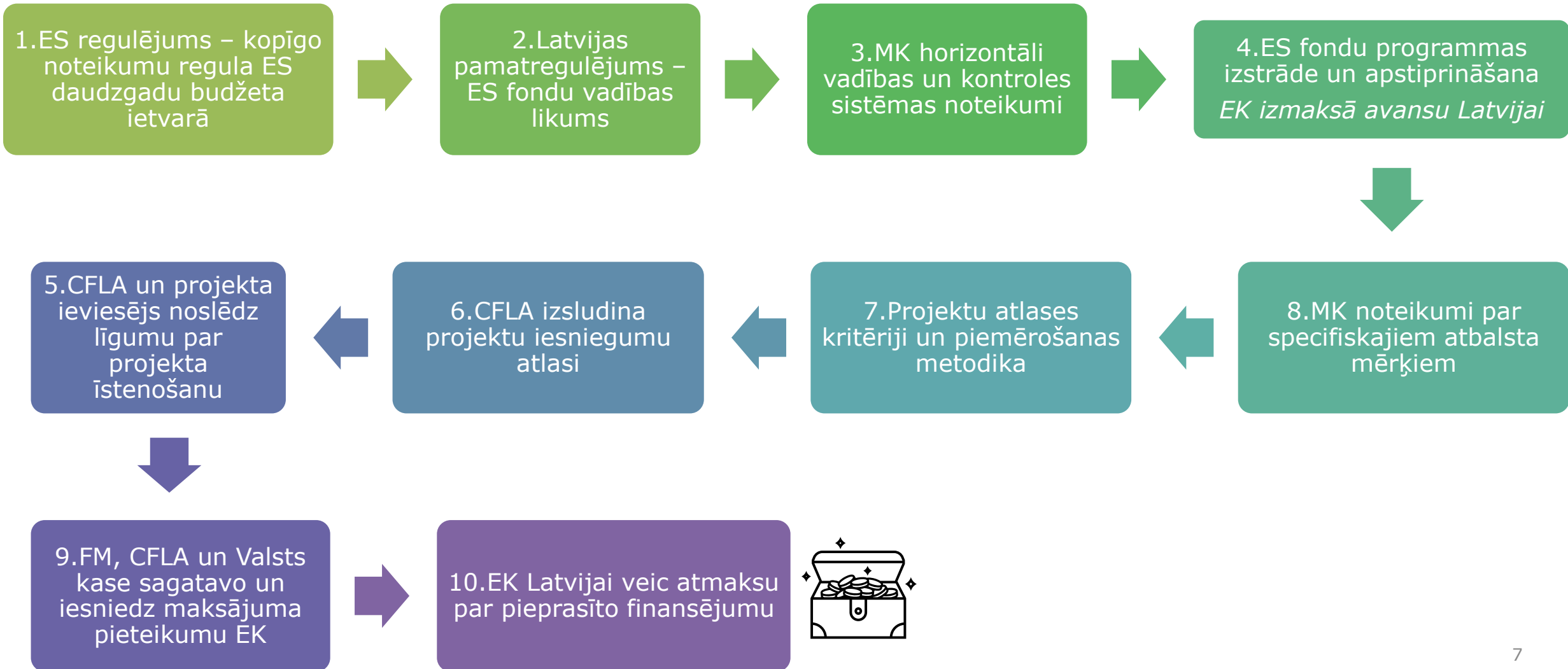
- Saņemtais finansējums tiek ieskaitīts valsts budžeta ieņēmumos

10. EK Latvijai veic atmaksu par pieprasīto finansējumu

Finanšu ministrija

ES fondu aprīte Latvijā – kopējā shēma

Finanšu ministrija

Saturs

1. ES fondu aprīte Latvijā (Kohēzijas politikas ietvars)
2. Eiropas Komisijai pieprasāmo minimālo izdevumu jeb
N+3 principa mērķi

Finanšu ministrija

N+3 normatīvā bāze

- N+3 mērķi izriet no 2021. gada 24. jūnija Kopīgo noteikumu regulas (ES) 2021/1060 105 (1). panta:

“Komisija atceļ **saistības** attiecībā uz jebkuru programmas summu, kura līdz 31. decembrim **trešajā** kalendārajā gadā pēc budžeta saistību gada nav izmantota priekšfinansējumam saskaņā ar 90. pantu vai par kuru nav iesniegts maksājuma pieteikums saskaņā ar 91. un 92. pantu, par 2021.–2026. gadu.”

- N+3 mērķu nolūks ir veicināt dalībvalstu finanšu disciplīnu un atbildīgu programmu pārvaldību

Finanšu ministrija

Kur pieejamas Kopīgo noteikumu regulā minētās "saistības"?

- "Saistības" Kopīgo noteikumu regulas (ES) 2021/1060 105 (1). panta izpratnē nozīmē dalībvalstij piešķirtā ES fondu finansējuma sadalījumu 7 gadu periodā (daudzgadu finanšu ietvars) konkrētā programmā.
- Piemērs: Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.–2027.gadam

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kopā
0	752 577 393	776 108 875	746 800 399	772 310 516	663 215 987	690 735 749	4 401 748 919

Finanšu ministrija

“N+3” termins detalizēti

- N+3 termins nozīmē to, cik gadu laikā pēc programmā minētā saistību gada attiecīgā summa jānosiedz ar EK priekšfinansējumu jeb avansiem un dalībvalstu maksājumu pieteikumiem EK

N=saistību gads. Piemēram, ja saistību gads ir 2022, saistības jānosiedz līdz 2025. gada beigām: $2022+3=2025$

- Izpildē ieskaitāms līdz N+3 gada beigām kumulatīvais EK priekšfinansējums jeb avansi
- N+3 izpildi nodrošina iesniegti maksājumu pieteikumi EK jeb deklarējamie izdevumi, tiem nav jābūt obligāti samaksātiem

Deklarējamie izdevumi=EK pieprasītie ES fondu izdevumi

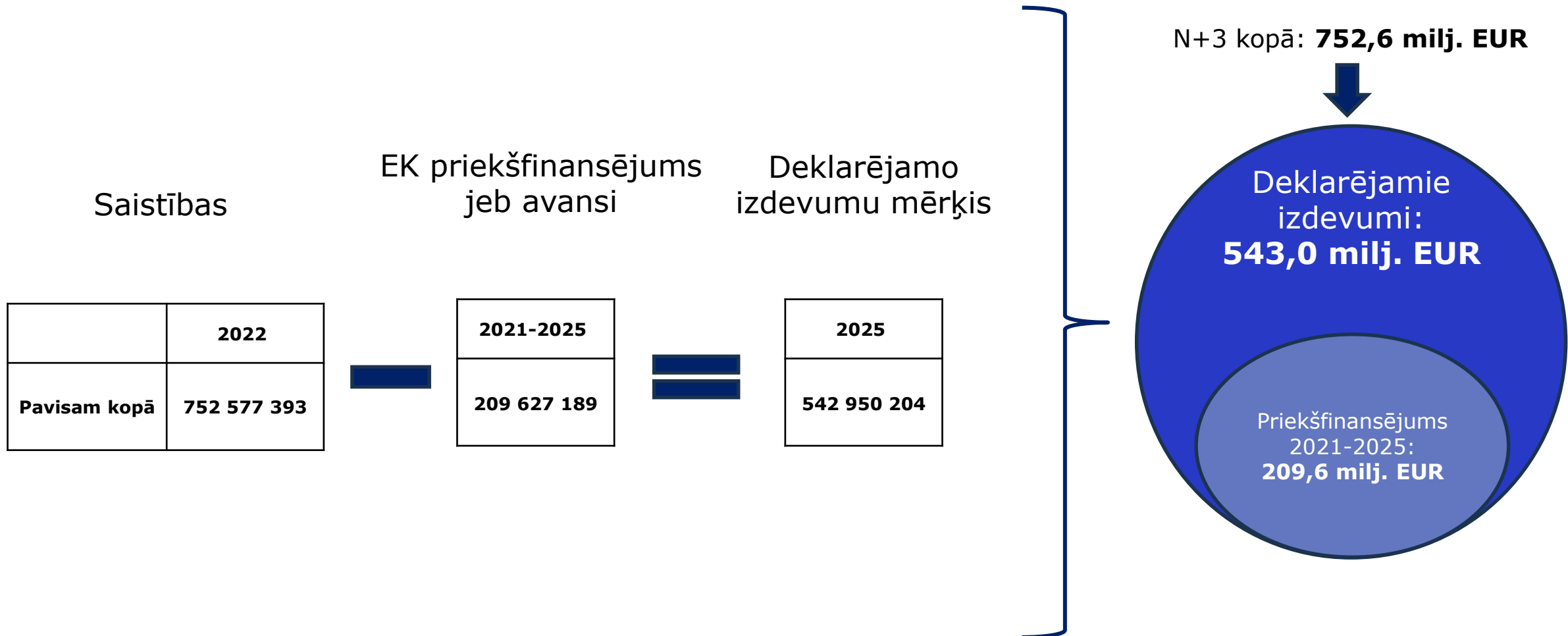
- N+3 mērķi un arī izpilde ir kumulatīvi – viena gada mērķa pārpilde pozitīvi ietekmē nākamā gada mērķa izpildi

* EK pieprasītie ES fondu izdevumi ne vienmēr atbildīs nacionāli projektos noteiktajam ES fondu līdzfinansējuma apmēram. EK pieprasītie ES fondu izdevumi atkarīgi no programmā noteiktās prioritātes likmes (kopējie attiecināmie izdevumi reizināti ar programmā noteikto likmi)

Finanšu ministrija

Piemērs: N+3 mērķa aprēķins 2022. gada saistībām

Finanšu ministrija

N+3 neizpildes sekas – dalībvalsts zaudē ES fondu piešķirumu par N+3 gadā neiesniegto maksājumu pieteikumu EK apjomu

- N+3 neizpildes sekas izriet no 2021. gada 24. jūnija Kopīgo noteikumu regulas (ES) 2021/1060 105 (1). panta:

“Komisija atceļ **saistības** attiecībā uz jebkuru programmas summu, kura līdz 31. decembrim **trešajā** kalendārajā gadā pēc budžeta saistību gada nav izmantota priekšfinansējumam vai par kuru nav iesniegts maksājuma pieteikums saskaņā ar 91. un 92. pantu, par 2021.–2026. gadu.”

- Saistību atcelšanas procedūra aprakstīta Kopīgo noteikumu regulas (ES) 2021/1060 107. pantā
- Saistību atcelšanas izņēmumi aprakstīti Kopīgo noteikumu regulas (ES) 2021/1060 106. pantā

Finanšu ministrija

Paldies!